

Verkennd gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Vrijdag 24 maart 2023

Arnhem, Huis der provincie, Sabelspoort

Deelnemers

- Anita van Iperen (Forum voor Democratie)
- Nick Mijnhart (Forum voor Democratie)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (griffie)

Vraag 1: Hoe duidt u de verkiezingsuitslag en heeft uw partij in het licht daarvan de ambitie om onderdeel van een coalitie te worden?

Forum voor Democratie geeft aan dat de burger met deze verkiezingen een duidelijke stem heeft laten horen en heeft aangegeven wat er speelt in de samenleving. Namelijk dat de boeren en de agrarische sector ruimte moeten houden in Nederland en dat er niet onteigend mag worden voor natuur/stikstofdoelen of voor de energietransitie. Daar staat Forum voor Democratie achter.

Forum voor Democratie ziet dat zij fors verlies hebben geleden en ziet dat onder andere in het licht van het zijn van een jonge partij en het zoeken naar de kern. Het krijgen van 1 zetel wordt als teleurstellend ervaren, maar de sfeer bij Forum is positief. Forum is de afgelopen jaren dicht bij haar kern gekomen en heeft een beter beeld bij haar leden en achterban. Dat geeft een solide basis om verder te bouwen.

Forum voor Democratie geeft aan voor zichzelf een bescheiden rol te zien in relatie tot coalitievorming. Coalitiepartner worden ligt niet voor de hand, wel staat Forum open voor het geven van gedoogsteun.

Vraag 2: Wat zijn uw (eventuele) voorkeurspartners en/of welke coalitie heeft uw voorkeur?

Forum voor Democratie geeft aan een voorkeur te hebben voor een coalitie van BBB, VVD, CDA, SGP en Ja21 (29 zetels). Forum vindt het gezien de verkiezingsuitslag belangrijk dat de BBB een positie krijgt in de coalitie. Voor een dergelijke coalitie is gedoogsteun bespreekbaar. Een coalitie met de BBB over links krijgt niet de voorkeur.

Vraag 3: Welke beleidsthema's zijn voor u het belangrijkste en wat wilt u ten aanzien van deze onderwerpen bereiken?

Voor Forum voor Democratie is het belangrijk dat de provincie zich richt op haar kerntaken. Een belangrijk thema voor Forum voor Democratie is burgerparticipatie, bijvoorbeeld op het gebied van de ruimtelijke puzzel, woningbouw en het behouden van een vitaal landelijk gebied. In het verlengde van dit punt vindt Forum het belangrijk dat zeer terughoudend wordt omgegaan met het instrument Provinciaal Inpassingsplan (PIP).

Een ander inhoudelijk punt is de energietransitie (CO₂). Forum ziet graag een rem op deze inspanningen en de middelen die daar aan uitgegeven worden. Hetzelfde geldt voor de aanpak van stikstofreductie.

Forum voor Democratie wil het stamkapitaal zoveel mogelijk behouden en zien het vermogen en het rendement als een voorziening voor de toekomst.

Vraag 4: Wat zijn inhoudelijke breekpunten voor uw partij?

Voor het geven van gedoogsteun is gedwongen onteigening van boeren in het kader van stikstofreductie een breekpunt.

Vraag 5: Wat wilt u verder met mij bespreken?

Forum geeft aan de aanstaande coalitiepartijen een wens mee om een coalitieakkoord op hoofdlijnen vast te stellen en zoveel mogelijk openheid in het akkoord te behouden. Dit geeft bij politieke wisselingen, bijvoorbeeld in Den Haag, de mogelijkheid om snel te kunnen schakelen en te sturen.

Forum voor Democratie wil systeemkritiek geven en dat de provincie een duidelijke stem laat horen richting Den Haag.

Forum voor Democratie beseft dat de provincie is gebonden aan wetgeving en in sommige gevallen 'slechts' uitvoerder is. In de uitvoeringsruimte wil Forum voor Democratie zoeken naar mogelijkheden om de stem van de burger een plek te geven.

Verkennd gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Vrijdag 24 maart 2023

Arnhem, Huis der provincie, Sabelspoort

Deelnemers

- Stan Hellegers (D66)
- Elke Smulders (D66)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (griffie)

Vraag 1: Hoe duidt u de verkiezingsuitslag en heeft uw partij in het licht daarvan de ambitie om onderdeel van een coalitie te worden?

D66 ziet dat de BBB zeer groot is geworden, dat enkele partijen zetels hebben kunnen behouden, dat er enkele kleine winnaars en verder een aantal verliezers zijn. Gezien de context beschouwt D66 de verloren zetel als beperkt verlies waar met enige tevredenheid naar gekeken wordt.

Voor D66 ligt het voor de hand dat de grootste partij het initiatief neemt en ziet voor zichzelf in deze fase een bescheiden rol. D66 geeft aan open te staan voor een brede coalitie in het belang van Gelderland.

Vraag 2: Wat zijn uw (eventuele) voorkeurspartners en/of welke coalitie heeft uw voorkeur?

D66 geeft aan in deze fase geen voorkeurspartners te hebben en eventuele samenwerkingsmogelijkheden te willen beoordelen op inhoudelijke gronden die in een formatiefase aan de orde kunnen komen.

D66 geeft aan dat Forum voor Democratie en PVV qua waarden ver van D66 af staan in verband met het discrimineren van bepaalde groepen in de samenleving. D66 geeft aan dat om deze reden een samenwerking met deze fracties niet mogelijk is.

D66 geeft aan een voorkeur te hebben voor een ruime stabiele en consistente coalitie waarbij de inhoud voor de aankomende 4 jaar leidend is.

Vraag 3: Welke beleidsthema's zijn voor u het belangrijkste en wat wilt u ten aanzien van deze onderwerpen bereiken?

D66 geeft aan voortgang ten aanzien van het bouwen van woningen, het verbeteren van natuur en in de energietransitie essentieel te vinden in elke coalitie. Het in grote lijnen continueren van programma's als GMS is voor D66 van belang.

D66 vindt het van belang om inwoners goed en serieus te betrekken bij wat de provincie doet. Het coalitieakkoord zou volgens D66 voldoende openheid moeten houden en op hoofdlijnen moeten zijn om zowel de coalitie als de oppositie in staat te stellen een significante bijdrage te kunnen leveren aan het democratisch proces.

Ten aanzien van de provinciale financiën en de inzet van het stamkapitaal zijn voor D66 verschillende varianten bespreekbaar. Het doen van verantwoorde uitgaven is daarbij het uitgangspunt is.

D66 vindt het van belang om met partners in goed overleg tot afspraken en beleid te komen en te streven naar groot draagvlak.

Vraag 4: Wat zijn inhoudelijke breekpunten voor uw partij?

D66 heeft geen expliciete breekpunten.

Vraag 5: Wat wilt u verder met mij bespreken?

D66 geeft aan de verbinding met andere fracties op inhoud te zoeken nu het benadrukken van verschillen tijdens de campagne achter de rug is.

Arnhem, 24 maart 2023

Onderwerp: inbreng D66 in verkenningsfase coalitie

Geachte heer van Noort,

In deze eerste ronde van de verkenning op weg naar een coalitie in Gelderland, geven wij graag onze gedachten mee. Ook gaan we in op de vragen uit uw uitnodiging van 21 maart jongstleden voor een verkennend gesprek.

D66 is blij met de grote opkomst bij deze verkiezingen en de betrokkenheid van Gelderlanders bij hun provinciale bestuur. We feliciteren alle partijen met de door hen behaalde zetels, en in het bijzonder BBB. Zelf moeten we daarbij een licht verlies constateren. We denken dat het verstandig is om een stabiele coalitie met een ruime meerderheid te formeren. Daar zou D66 ook onderdeel van uit kunnen maken.

De kern van onze inzet is de belofte aan onze kiezers: vooruitgang. De drie belangrijkste inhoudelijke thema's waarop wij vooruitgang willen zien zijn wonen, natuur en klimaat. Wij willen ons inzetten voor het bouwen van woningen, het verbeteren van de natuur en voortgang in de energietransitie. De manier waarop we vooruitkomen, daar kunnen we over spreken.

Op de genoemde belangrijkste thema's heeft het onze sterke voorkeur om in goed overleg met inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven, mede-overheden en andere partners tot compromissen, afspraken en beleid te komen en daarbij te streven naar zo'n groot mogelijk draagvlak.

Wij zien graag een coalitieakkoord op hoofdlijnen, vooral geformuleerd op doelen en uitgangspunten. Hoe die doelen te bereiken is een uitwerking die het college van gedeputeerden, samen met de ambtelijke organisatie, provinciale Staten en inwoners en partners in de komende vier jaar gaat realiseren. In het coalitieakkoord staat ook helder over welke onderwerpen de coalitie-dragende partijen een compromis en akkoord hebben gesloten. Een coalitieakkoord op hoofdlijnen geeft ruimte voor partijen in de coalitie om hun eigen accenten te leggen en ruimte voor de oppositie om daadwerkelijk mee te praten.

Alhoewel D66 blijft luisteren en zich zal inspannen om verschillen te overbruggen, zien wij geen mogelijkheid om samen te werken in een coalitie met de PVV of Forum voor Democratie. De reden hiervoor is dat deze partijen vanuit hun grondbeginselen bevolkingsgroepen discrimineren, en dat is niet te verenigen met de grondbeginselen van D66. Voor de overige 13 partijen zijn er voor ons op voorhand geen beletsel om het gesprek aan te gaan. D66 heeft in voorgaande periodes deel uitgemaakt van het college en is bereid om opnieuw verantwoordelijkheid te nemen.

Met vriendelijke groet,
Namens D66 Gelderland

Stan Hellegers & Elke Smulders

Verkennd gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Vrijdag 24 maart 2023

Arnhem, Huis der provincie, Sabelspoort

Deelnemers

- Marcel Bruins (50plus)
- Nelleke de Jong (50plus)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (griffie)

Vraag 1: Hoe duidt u de verkiezingsuitslag en heeft uw partij in het licht daarvan de ambitie om onderdeel van een coalitie te worden?

50plus ziet de BBB als grote en logische winnaar van de verkiezingen en constateert dat het gedachtegoed in grote lijnen overeenkomt met het gedachtegoed van 50plus. Het verlies van 1 zetel wordt gezien als een beperkt verlies en 50plus geeft aan eventueel met gedoogsteun een bijdrage te willen leveren aan de coalitie.

Vraag 2: Wat zijn uw (eventuele) voorkeurspartners en/of welke coalitie heeft uw voorkeur?

50plus geeft dat er meerdere coalitiemogelijkheden die op steun van 50plus zouden kunnen rekenen en spreekt haar voorkeur uit voor een coalitie zonder de VVD.

Vraag 3: Welke beleidsthema's zijn voor u het belangrijkste en wat wilt u ten aanzien van deze onderwerpen bereiken?

50plus geeft aan dat het bouwen van voldoende levensloopbestendige woningen in nieuwbouwprojecten een belangrijk punt is.

50plus geeft aan dat in het kader van de energietransitie kernenergie niet uitgesloten zou moeten worden en dat zonnepanelen voornamelijk op daken geplaatst zouden moeten worden.

Het behoud van de Gelderse veren en openbaar vervoer op maat in alle kernen zijn voor 50plus belangrijke punten. 50plus wil graag de mogelijkheden onderzoeken om het openbaar vervoer voor doelgroepen gratis of tegen gereduceerd tarief toegankelijk te maken.

50plus is ten aanzien van het realiseren van de stikstofdoelen tegen gedwongen uitkoop en wil vasthouden aan het jaartal van 2035.

Het stamkapitaal moet volgens 50plus goed beheerd worden en renderen. In noodsituaties mag er een uitname plaatsvinden.

Voor 50plus is het belangrijk om de burgerberaden meer inhoud te geven op regionaal niveau.

Vraag 4: Wat zijn inhoudelijke breekpunten voor uw partij?

50plus geeft aan in deze fase geen inhoudelijke breekpunten te hebben.

Vraag 5: Wat wilt u verder met mij bespreken?

50plus geeft aan dat er ten aanzien van de aanstaande belangrijke besluiten tijd genomen moet worden en dat deze mogelijk moeten worden uitgesteld tot na het sluiten van het coalitieakkoord.

Verkennd gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Vrijdag 24 maart 2023

Arnhem, Huis der provincie, Vergaderkamer A

Deelnemers

- Eric van Kaathoven (SP)
- Carla Claassen (SP)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (griffie)

Vraag 1: Hoe duidt u de verkiezingsuitslag en heeft uw partij in het licht daarvan de ambitie om onderdeel van een coalitie te worden?

Voor de SP is de verkiezingsuitslag teleurstellend (tweede verlies op een rij). De SP geeft aan met 2 zetels niet vooraan te willen staan als het gaat om coalitievorming, maar is bereid inhoudelijk constructief mee te denken als daar om gevraagd wordt en zal eventuele coalitiedeelname op de inhoud beoordelen.

De SP is van mening dat er, in verband met de grote winst, goed gekeken moet worden naar een plek voor de BBB in het college.

De SP is van mening dat bij de coalitievorming goed gekeken moet worden naar een vertegenwoordiging van partijen die meer praktisch geschoolde kiezers hebben en dat ook linkse partijen een plek moeten hebben in het dagelijks bestuur.

Vraag 2: Wat zijn uw (eventuele) voorkeurspartners en/of welke coalitie heeft uw voorkeur?

De SP spreekt zich in dit stadium niet nadrukkelijk uit over een voorkeurscoalitie.

Zelf heeft de partij de meeste verwantschap met andere linkse partijen zoals GroenLinks, PvdA en Partij voor de Dieren. Waarbij opgemerkt wordt dat de SP met name op de sociale onderwerpen ruime raakvlakken heeft met deze partijen.

De SP geeft aan het algemeen democratisch gezond te vinden als er enige doorstroom zou zijn bij de traditioneel besturende partijen in Gelderland en dat er ruimte is voor nieuwe(re) partijen om mee te doen in een coalitie.

Voor de SP heeft een coalitie volledig over rechts niet de voorkeur.

De SP geeft aan geen deel uit te willen maken van een coalitie met PVV en/of FvD. Dit vanwege de grote en onoverbrugbare verschillen in fundamentele waarden met deze partijen. Voor de SP zijn dat menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit.

Vraag 3: Welke beleidsthema's zijn voor u het belangrijkste en wat wilt u ten aanzien van deze onderwerpen bereiken?

Voor de SP is het investeren in een verbetering van het huidige openbaar vervoer een belangrijk thema. Het zou goed zijn om proeven met (deels) gratis OV (voor doelgroepen) uit te voeren.

Op het gebied van woningbouw vindt de SP dat het percentage sociale huur en betaalbare koop flink omhoog moet, een grote inhaalslag is hier nodig. Om dit te realiseren is het investeren van een deel van het stamkapitaal een mogelijkheid en ook het zelf gaan bouwen door de provincie wordt door de SP als mogelijkheid gezien.

De SP zou graag investeren in een Gelders energiebedrijf om lage energierekeningen te realiseren.

De SP is niet geïnteresseerd aan de provinciale herijking van de begroting en de daaruit vloeiende bezuinigingen en zou graag zien dat een coalitie dat besluit gaat heroverwegen.

Voor de Gelderse veren zou volgens de SP een oplossing gevonden moeten worden.

Vraag 4: Wat zijn inhoudelijke breekpunten voor uw partij?

Voor de SP zijn bezuinigingen op het OV, het niet realiseren van meer sociale huur en betaalbare koop in de woningbouw en het niet opstarten van een Gelders energiebedrijf cruciaal (dus de contramal van de hierboven genoemde speerpunten). Daarnaast is het voortzetten van de plannen voor de Rail Terminal Gelderland een hard breekpunt. De SP gaat geen deel uitmaken van een coalitie die met deze plannen verder gaat en gaat ervan uit dat dit voor BBB ook geldt gezien de uitlatingen hierover van deze partij.

Vraag 5: Wat wilt u verder met mij bespreken?

De SP ziet de grote winst van de BBB ook als een geluid van de kiezer tegen het landelijke kabinet. Dit signaal moet meegenomen worden in de coalitievorming. Het zou wenselijk zijn als de BBB in een deel van de provincies gaat besturen en het is volgens de SP de vraag hoe geloofwaardig het is als dat dan coalities zijn met vooral die regeringspartijen plus BBB.

Verkennd gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Vrijdag 24 maart 2023

Arnhem, Huis der provincie, Sabelspoort

Deelnemers

- Helga Witjes (VVD)
- Mark Smits (VVD)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (griffie)

Vraag 1: Hoe duidt u de verkiezingsuitslag en heeft uw partij in het licht daarvan de ambitie om onderdeel van een coalitie te worden?

De VVD had gehoopt stabiel te kunnen blijven en eventueel een kleine groei door te kunnen maken, waardoor de verkiezingsuitslag als enigszins teleurstellend wordt ervaren. De VVD accepteert dit en legt het initiatief volledig bij de BBB die de tijd moeten krijgen om een zorgvuldig verkennings- en formatieproces te kunnen doorlopen.

De VVD constateert dat zij met 6 zetels nu de tweede partij zijn en daarmee ook graag verantwoordelijkheid wil nemen in een bestuur.

Vraag 2: Wat zijn uw (eventuele) voorkeurspartners en/of welke coalitie heeft uw voorkeur?

De VVD geeft aan dat de BBB vertegenwoordigd zou moeten worden in het college om recht te doen aan de verkiezingsuitslag. De VVD ziet een basis van BBB, VVD en CDA als startpunt om tot een stabiele meerderheidscoalitie te komen. Als aanvulling daarop wordt bij voorkeur samenwerking gezocht met 2 á 3 partijen. Hierbij denkt de VVD aan de ChristenUnie, de SGP, de PvdA en GroenLinks. De VVD geeft aan het van belang te vinden om te komen tot een ruime en stabiele coalitie (≥ 30 zetels).

Vraag 3: Welke beleidsthema's zijn voor u het belangrijkste en wat wilt u ten aanzien van deze onderwerpen bereiken?

De VVD geeft aan prioriteit te geven aan het versneld bouwen van woningen in zowel de stad als in de dorpen, waarbij het vergroten van de leefbaarheid op het platteland een van de belangrijke uitgangspunten is. Voor de bereikbaarheid moet worden geïnvesteerd in fiets en het wegennetwerk. Er mag geen verdere verschaling plaatsvinden van het OV.

Economie en bedrijvigheid zijn volgens de VVD belangrijk voor de brede welvaart en daar moet in geïnvesteerd worden door fysieke en spreekwoordelijke ruimte te creëren.

Voor de VVD is ruimte voor nieuwe technieken en innovatie belangrijk om uitdagingen op verschillende onderwerpen het hoofd te kunnen bieden. Bijvoorbeeld op het gebied van de energietransitie door middel van waterstof en batterijopslag.

Innovatie is ook van belang voor een vitaal platteland, onder andere in het programma Gelderse Maatregelen Stikstof (GMS). Dit programma is voor de VVD belangrijk om te werken aan oplossingen.

Stabiele provinciefinanciën, waarbij rendement wordt gehaald uit het stamkapitaal is voor de VVD van belang. Revolverende investeringen hebben de voorkeur, maar incidentele uitnames zijn voor de VVD bespreekbaar.

Vraag 4: Wat zijn inhoudelijke breekpunten voor uw partij?

Er zijn geen expliciete breekpunten op voorhand, maar zwaarwegende onderwerpen zijn het overmatig aanleggen van zonne- en windparken, niet voldoende kunnen investeren in wegen en regelmatige uitnames uit het stamkapitaal.

Vraag 5: Wat wilt u verder met mij bespreken?

De VVD hecht aan de Gelderse werkwijze om breed gedragen steun te zoeken voor beleid.

Verkennd gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Vrijdag 24 maart 2023

Arnhem, Huis der provincie, Sabelspoort

Deelnemers

- Elrie Bakker-Derks (JA21)
- Gerben Hillebrand (JA21)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (griffie)

Vraag 1: Hoe duidt u de verkiezingsuitslag en heeft uw partij in het licht daarvan de ambitie om onderdeel van een coalitie te worden?

JA21 duidt de uitslag als een helder signaal van de kiezer dat de samenleving een andere koers wil. Dit gezien het feit dat vrijwel alle zittende partijen zetels hebben verloren en de nieuwkomers, en dan met name BBB maar ook JA21, hebben gewonnen. De andere koers duidt JA21 als een wijziging van de bestuurscultuur waarbij de mens centraal staat en de menselijke maat de norm der dingen is. Ook moet meer worden gekeken naar de praktijk en de uitwerking van beleid in plaats van naar theoretische werkelijkheden.

JA21 is van mening dat de winnaar BBB het volledige initiatief zou moeten krijgen in de verkennende en formerende fase.

Tussen de programma's van de BBB en JA21 worden door JA21 veel raakvlakken gezien en JA21 heeft de ambitie om verantwoordelijkheid te nemen met deelname aan een coalitie. Indien dat onhaalbaar is wordt op inhoud gekeken naar de aansluiting op het gedachtegoed van JA21 voor eventuele gedoogsteun.

Vraag 2: Wat zijn uw (eventuele) voorkeurspartners en/of welke coalitie heeft uw voorkeur?

JA21 heeft gezien de raakvlakken op de belangrijkste verkiezingsthema's een voorkeur voor een coalitie opgebouwd vanuit BBB, VVD, CDA, SGP en JA21. Ook met de PvdA, maar dan wel in mindere mate, worden raakvlakken gezien om te bouwen aan een coalitie.

Vraag 3: Welke beleidsthema's zijn voor u het belangrijkste en wat wilt u ten aanzien van deze onderwerpen bereiken?

Voor JA21 is het van belang dat er op het gebied van natuur en stikstof geen sprake mag zijn van gedwongen opkoop.

Op het gebied van energietransitie moet sterk worden ingezet op kernenergie en JA21 is tegen verdere uitbreiding van wind- en zonneparken.

Voor JA21 is het op het gebied van asielopvang van belang dat er geen medewerking wordt verleend aan de dwangwet of spreidingswet als daar binnen de betreffende gemeente geen draagvlak voor is. Uiteraard binnen de mogelijkheden van de wet.

JA21 wil inzetten op woningbouw in dorpen en steden, onder andere om de leefbaarheid en het voorzieningenniveau op het platteland te behouden.

Op het gebied van mobiliteit wil JA21 o.a. de knelpunten in het wegennet aanpakken, de Gelderse veren behouden, alle kernen bereikbaar houden met creatieve OV-oplossingen en geen verdere beperkingen qua maximumsnelheid op provinciale wegen (tenzij noodzakelijk vanwege de verkeersveiligheid).

JA21 wil ten aanzien van het thema economie geen lasterverzwaringen voor bedrijven en focus op het MKB door o.a. regelgeving te vereenvoudigen.

Op het gebied van provinciefinanciën wil JA21 het stamkapitaal zoveel mogelijk revolverend inzetten, waarbij uitnamen voor investeringen op de lange termijn, zoals de bouw van een kerncentrale mogelijk zijn.

Vraag 4: Wat zijn inhoudelijke breekpunten voor uw partij?

Voor JA21 zijn gedwongen uitkoop van boeren, een dwingende en/of sanctionerende rol van het provinciebestuur richting gemeenten met betrekking tot asielopvang en verdere medewerking van de provincie bij aanleg van windturbine- en zonneparken in buitengebieden (met uitzondering van vergunde projecten) breekpunten voor zover deze niet voortvloeien uit wettelijke verplichtingen.

Vraag 5: Wat wilt u verder met mij bespreken?

JA21 vindt het belangrijk dat beleidsstukken in begrijpelijke taal (B1) worden geschreven. Daarnaast wil JA21 dat bij beleidsbeslissingen helder wordt verwoord wat de uitwerking van het voorgestelde beleid voor de uitvoering in de praktijk betekent.

Verkennd gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Zaterdag 25 maart 2023

Arnhem, Huis der provincie, Sabelspoort

Deelnemers

- Marjolein Faber (PVV)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (griffie)

Vraag 1: Hoe duidt u de verkiezingsuitslag en heeft uw partij in het licht daarvan de ambitie om onderdeel van een coalitie te worden?

De PVV constateert dat de BBB als grote winnaar uit de verkiezingen is gekomen en dat zij het initiatief moeten hebben.

De PVV ziet de uitslag als een overzichtelijk verlies voor de partij, maar vindt bescheidenheid op zijn plaats. De PVV geeft aan een ervaren en stabiele partij te zijn en verantwoordelijk te zullen nemen als daar om gevraagd wordt.

Vraag 2: Wat zijn uw (eventuele) voorkeurspartners en/of welke coalitie heeft uw voorkeur?

De PVV ziet een samenwerking tussen BBB, VVD en CDA als stabiele basis voor het bouwen aan een meerderheidscoalitie. Daarbij zouden SGP en PVV aanvullingen kunnen zijn om tot een stabiele meerderheid te komen.

De PVV geeft aan dat een coalitie over rechts het meest recht zou doen aan de verkiezingsuitslag en dat een samenwerking tussen de PVV en GroenLinks of D66 op inhoud moeilijk zal zijn.

Vraag 3: Welke beleidsthema's zijn voor u het belangrijkste en wat wilt u ten aanzien van deze onderwerpen bereiken?

Voor de PVV is het van belang om de Gelderse agrarische sector, die tot de top van de wereld behoort met onder andere de WUR, te behouden en daarmee het platteland leefbaar te houden. Op het gebied van woningbouw ziet de PVV de oplossing in het zowel binnenstedelijk bouwen als het bijbouwen van straten om de leefbaarheid in de kernen te vergroten.

De PVV wil op het gebied van de energietransitie een andere koers. De PVV is tegen uitbreiding van zonnevelden op weilanden en het investeren in windturbines. De PVV wil investeren in zonnepanelen op daken, innovatie in de energiesector met bijvoorbeeld kernenergie en het verbeteren van de technieken van kolencentrales.

Ten aanzien van de provinciefinanciën staat de PVV open voor uitnames uit het stamkapitaal voor bijvoorbeeld wonen, een kerncentrale en/of infrastructuur.

Vraag 4: Wat zijn inhoudelijke breekpunten voor uw partij?

Voor de PVV zijn gedwongen uitkoop van agrarische bedrijven en medewerking aan de spreidingswet of dwangwet breekpunten.

Vraag 5: Wat wilt u verder met mij bespreken?

De PVV geeft aan zich transparant, voorspelbaar en constructief op te stellen en een betrouwbare fractie te zijn.

Verkennd gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Zaterdag 25 maart 2023

Arnhem, Huis der provincie, Sabelspoort

Deelnemers

- Rik Loeters (BBB)
- Ans Mol (BBB)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (griffie)

Vraag 1: Hoe duidt u de verkiezingsuitslag en heeft uw partij in het licht daarvan de ambitie om onderdeel van een coalitie te worden?

De BBB ziet dat de kiezer heeft gesproken, zij overduidelijk de grootste partij zijn geworden en de BBB neemt in deze fase graag het initiatief. De BBB bouwt sinds 2021 aan een stabiele fractie en heeft de ambitie om verantwoordelijkheid nemen in het bestuur.

Vraag 2: Wat zijn uw (eventuele) voorkeurspartners en/of welke coalitie heeft uw voorkeur?

De BBB sluit op voorhand geen partijen uit en wil recht doen aan de verkiezingsuitslag.

De BBB benoemt dat op inhoud de verkiezingsprogramma's van SGP, JA21, VVD en het CDA het best aansluiten op het programma van de BBB.

Een samenwerking met D66, GroenLinks, Partij voor de Dieren en Volt is volgens de BBB minder aannemelijk gezien de op inhoud verschillende partijprogramma's.

Vraag 3: Welke beleidsthema's zijn voor u het belangrijkste en wat wilt u ten aanzien van deze onderwerpen bereiken?

De BBB vindt dat natuur en landbouw prioriteit moeten hebben en wil inzetten op innovatie voor de landbouw, accurate metingen en lokale maatwerkoplossingen. De BBB geeft aan dat er zicht moet zijn op ontwikkelingsmogelijkheden voor boeren, dat PAS-melders prioriteit hebben, dat er geen nieuwe natuur ontwikkeld of verplaatst zou moeten worden en dat bestaande natuur goed beheerd moeten worden. De BBB is tegen verplichte ontwikkelingen van landschapsgronden voor natuur of energiedoelinden.

Op het gebied van wonen wil de BBB inzetten op het bouwen van woningen voor startende gezinnen in de dorpen om voorzieningen te behouden en de leefbaarheid te vergroten. De BBB vindt dat er lokaal maatwerk moet worden geleverd ten aanzien van het percentage sociale huur bij nieuwbouwprojecten en voorrang op woningen voor gezinnen en starters uit de directe omgeving.

De BBB vindt het van belang dat wordt ingezet op kernenergie en is tegen de ontwikkeling van grootschalige wind- en zonneparken.

Voor de bereikbaarheid van Gelderland is het volgens de BBB van belang om in te zetten op het behoud van de Gelderse veren, het investeren in het wegennet waaronder de doortrekking van de A15 en het investeren in maatwerkoplossingen voor het OV in dorpen en kernen.

De BBB wil het stamkapitaal zoveel mogelijk laten renderen door het revolverend in te zetten, maar incidentele uitnames zijn voor de BBB bespreekbaar.

Vraag 4: Wat zijn inhoudelijke breekpunten voor uw partij?

Voor de BBB is gedwongen onteigening van landbouwbedrijven voor natuur-, stikstof- en/of energiedoelstellingen een breekpunt. De BBB geeft aan niet mee te willen werken de versnelling van de realisatie van de stikstofdoelstellingen uit het coalitieakkoord en zich te willen houden aan de wettelijk gestelde termijn van 2035.

Vraag 5: Wat wilt u verder met mij bespreken?

De BBB geeft aan de 10 kernpunten uit het verkiezingsprogramma zwaarwegend te vinden. Daarbij gaat het onder ander over transparantie in beleid en begrijpelijk taalgebruik (B1) bij overheidscommunicatie en het coalitieakkoord.

Verkennd gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Zaterdag 25 maart 2023

Arnhem, Huis der provincie, Sabelspoort

Deelnemers

- Peter Kerris (PvdA)
- Fokko Spoelstra (PvdA)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (griffie)

Vraag 1: Hoe duidt u de verkiezingsuitslag en heeft uw partij in het licht daarvan de ambitie om onderdeel van een coalitie te worden?

De PvdA ziet de winst van de BBB als een ongekende prestatie en de PvdA complimenteert de BBB met de ambitie om verantwoordelijkheid te nemen in een coalitie.

De PvdA analyseert de verkiezingsuitslag en ziet daarin 3 min of meer gelijke blokken. Het conservatieve blok, het progressieve blok en een blok van ongehoorden. Daarin zit ook een percentage proteststemmen die met name gericht zijn op de Haagse bestuursstijl en het efficiency-denken, waarbij voorzieningen als buslijnen en zwembaden dreigen te verdwijnen.

Voor wat betreft de eigen positie wordt geconstateerd dat de Gelderse PvdA de enige gevestigde partij is met procentuele winst. De PvdA ziet dat als een 'kiezersmandaat' voor de huidige kandidaten en plannen. Bij de PvdA staat een politiek van verbinding en evenwicht centraal en de PvdA ziet in de BBB een bondgenoot vanwege de inhoudelijk aansluitende agenda op deze thema's.

De PvdA overhandigt het essay 'De mens terug in het middenbestuur' aan de verkenner.

Vraag 2: Wat zijn uw (eventuele) voorkeurspartners en/of welke coalitie heeft uw voorkeur?

Voor de PvdA is het belangrijk dat de coalitie een afspiegeling is van de Staten op het gebied van de eerder genoemde blokken en dat er draagvlak in de samenleving en bij partners is. Een voorkeur gaat uit naar een coalitie van BBB, VVD, PvdA, GroenLinks en het CDA (de 5 grootste partijen).

De PvdA geeft aan dat zowel de stad als het land vertegenwoordigd zouden moeten zijn en dat ook het progressieve geluid een plek zou moeten hebben in het college.

De PvdA geeft aan als wens te hebben om niet als enige progressieve partij deel te nemen in een college en ziet in GroenLinks een onvermijdbare samenwerkingspartner op ideologisch en programmatisch vlak.

Vraag 3: Welke beleidsthema's zijn voor u het belangrijkste en wat wilt u ten aanzien van deze onderwerpen bereiken?

Voor de PvdA heeft bestrijden van de woningnood prioriteit. Het bijbouwen van woningen in dorpen om de leefbaarheid te vergroten, het uitvoeren van de verstedelijkingsstrategie en het ontwikkelen van oude leegstaande gebouwen zijn daar onderdeel van. Ook stedelijke ontwikkeling met uitplaatsen van vervuilende bedrijven, het verbeteren van infrastructuur en het investeren in (centrum)voorzieningen is daar onderdeel van. Belangrijk is om daarbij een ruim percentage sociale huur en betaalbare koop te realiseren.

Op het gebied van openbaar vervoer is het voor de PvdA van belang het huidige voorzieningenniveau in stand te houden en verdere verschraving tegen te gaan. Het bereikbaarheidsvraagstuk moet integraal worden aangevlogen en er moet zo nodig extra in geïnvesteerd worden.

De PvdA vindt het belangrijk energiearmoede bij particulieren en publieke voorzieningen aan te pakken door o.a. woningen en maatschappelijk vastgoed te verduurzamen.

Ten aanzien van de ruimtelijke keuzes (regioarrangementen) is het van belang dat er voortgang wordt geboekt. Dit geldt ook voor wat betreft de energietransitie en het programma Gelderse Maatregelen Stikstof (GMS).

Op het gebied van provinciale financiën is het voor de PvdA van belang dat er verstandige keuzes worden gemaakt en dat er een goede doorrekening van het coalitieakkoord plaatsvindt voordat deze wordt vastgesteld. Incidentele uitnames uit het stamkapitaal zijn voor de PvdA tot op zekere hoogte bespreekbaar.

Vraag 4: Wat zijn inhoudelijke breekpunten voor uw partij

De PvdA benoemt geen expliciete breekpunten in deze fase van het proces en de PvdA zal in beginsel zoeken naar overeenkomsten om er op inhoudelijk vlak samen uit te komen.

Desgevraagd is het antwoord op de vraag over gedwongen uitkoop van agrariërs en de einddatum 2030/2035, dat het knap is dat er een overgrote meerderheid in Provinciale Staten was voor het huidige Gelderse stikstofbeleid. Dit kon ook rekenen op groot draagvlak in de samenleving. Zowel gedwongen uitkoop als de datum 2030 zijn daar geen onderdeel van. De PvdA bepleit voortzetting van de aanpak om aan de slag te gaan en succesvol het stikstofprobleem aan te pakken.

Vraag 5: Wat wilt u verder met mij bespreken?

De kiezer heeft zich o.a. uitgesproken tegen de Haagse bestuurscultuur. Voor de PvdA is het belangrijk om ook in Gelderland een open bestuurscultuur te creëren, bijvoorbeeld door het inzetten op dialoog, begrijpelijke taal en communicatie.

Verkennd gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Zaterdag 25 maart-2023

Arnhem, Huis der provincie, Sabelspoort

Deelnemers

- Charlotte de Roo (GroenLinks)
- Hennie Roorda (GroenLinks)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (griffie)

Vraag 1: Hoe duidt u de verkiezingsuitslag en heeft uw partij in het licht daarvan de ambitie om onderdeel van een coalitie te worden?

GroenLinks benoemd dat de BBB de grote winnaar is en dat bij die partij het initiatief ligt ten aanzien van het vormen van een college. GroenLinks ziet de winst van de BBB onder andere als reactie op het Haagse kabinetsbeleid en een gebrek aan perspectief voor de landbouwsector en het platteland.

Ten aanzien van de eigen positie ziet GroenLinks een bescheiden verlies, maar bovenal een redelijk stabiel gebleven fractie. GroenLinks benoemd dat zij in het stedelijk gebied over het algemeen groot zijn gebleven. Voor GroenLinks is het belangrijk om spreekwoordelijke bruggen te blijven bouwen tussen steden en het platteland, zoals dat bijvoorbeeld is gedaan met het programma Gelderse Maatregelen Stikstof (GMS).

GroenLinks is bereid verantwoordelijkheid te nemen als daar om gevraagd wordt.

Vraag 2: Wat zijn uw (eventuele) voorkeurspartners en/of welke coalitie heeft uw voorkeur?

GroenLinks spreekt een voorkeur uit voor een brede coalitie met de 5 grootste partijen, namelijk van BBB, VVD, PvdA, GroenLinks en het CDA. Deze samenstelling zou volgens GroenLinks een stabiele basis zijn om de opgaven waar Gelderland voor staat te kunnen realiseren. Geven en nemen hoort daar volgens GroenLinks bij.

GroenLinks ziet PvdA en GroenLinks alleen samen in een nieuw college.

Vraag 3: Welke beleidsthema's zijn voor u het belangrijkste en wat wilt u ten aanzien van deze onderwerpen bereiken?

GroenLinks zou op het gebied van natuur en stikstof willen doorbouwen op het programma GMS, waarbij alle sectoren in overleg bijdragen aan het bereiken van doelstellingen. Daarbij is biodiversiteit en groen in de stad voor GroenLinks ook belangrijk.

Op het gebied van klimaat en energietransitie is het voor GroenLinks belangrijk om voortgang te (blijven) boeken op de reeds gestelde doelstellingen.

GroenLinks wil om de mobiliteit en bereikbaarheid van Gelderland te verbeteren vooral inzetten op goed openbaar vervoer en passende oplossingen voor bereikbaarheid van dorpen en kernen. Voor de Gelderse Veren zou een oplossing gevonden moeten worden.

Voor GroenLinks is het leggen van een goede ruimtelijke puzzel waar ook de woningbouwopgave een plek in zou moeten krijgen van belang.

Ten aanzien van de provinciale financiën is het voor Groenlinks bespreekbaar om delen van het stamkapitaal in te zetten voor grote uitgaven. Bijvoorbeeld in het belang van het transitiefonds voor de landbouw of het opzetten van een grondbank. Bij voorkeur worden revolverende investeringen gedaan die naast financieel rendement ook maatschappelijk rendement opleveren.

Vraag 4: Wat zijn inhoudelijke breekpunten voor uw partij?

GroenLinks heeft geen inhoudelijke breekpunten.

Vraag 5: Wat wilt u verder met mij bespreken?

Een benaderbare overheid en het bouwen aan een open bestuurscultuur die zich openstelt voor lokale en regionale inbreng is voor GroenLinks van belang.

Verkennd gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Zaterdag 25 maart 2023

Arnhem, Huis der provincie, Sabelspoort

Deelnemers

- Elmar Theune (Volt)
- Vera Buijs (Volt)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (griffie)

Vraag 1: Hoe duidt u de verkiezingsuitslag en heeft uw partij in het licht daarvan de ambitie om onderdeel van een coalitie te worden?

Er zijn volgens Volt 3 winnaars van de verkiezingen, waar Volt naast BBB en JA21 er zelf 1 van is. Volt ziet de BBB als grote winnaar, maar geeft aan dat ook de BBB niet automatisch overal een stempel op kan drukken gezien het feit dat 75% van de kiezers op andere partijen hebben gestemd.

Volt geeft aan te bouwen aan een nieuwe fractie en zich bescheiden op te stellen ten aanzien van eventuele deelname aan een coalitie. Volt is bereid verantwoordelijkheid te nemen als daar om gevraagd wordt.

Vraag 2: Wat zijn uw (eventuele) voorkeurspartners en/of welke coalitie heeft uw voorkeur?

Volt geeft aan vanuit de inhoud te willen meedenken en te willen samenwerken los van specifieke voorkeurspartners. Een vereiste daarvoor is dat partijen de rechtsstaat onderschrijven en zich aan de wet houden.

Volt spreekt een voorkeur uit voor samenwerken met progressieve partijen.

Vraag 3: Welke beleidsthema's zijn voor u het belangrijkste en wat wilt u ten aanzien van deze onderwerpen bereiken?

Voor Volt is het in zijn algemeenheid belangrijk om voortgang te boeken op lopende dossiers, te werken aan oplossingen en problemen niet vooruit te schuiven. Bijvoorbeeld op gebied van de energietransitie (uitvoering RES-en), klimaatdoelstellingen en de uitvoering van de Gelderse Maatregelen Stikstof (GMS).

Volt vindt het belangrijk te investeren in grensoverschrijdende samenwerking, bijvoorbeeld met Nordrhein-Westfalen en op het gebied van landbouw, openbaar vervoer en energie. Europees gestelde doelen bereiken conform gemaakte afspraken is voor Volt zwaarwegend.

Het versterken van de biodiversiteit binnen en buiten natuurgebieden en het boeken van voortgang op het gebied van natuurinclusieve landbouw met een goed verdienmodel voor boeren is voor Volt van belang.

Op het gebied van woningbouw en leefbaarheid zouden woningen gebouwd moeten worden voor zowel starters als ouderen en in zowel de steden als de dorpen om de leefbaarheid en het voorzieningenniveau op peil te houden.

Volt wil graag inzetten op digitalisering en het onderwerp hoger op de agenda plaatsen.

Vraag 4: Wat zijn inhoudelijke breekpunten voor uw partij?

Voor Volt is het uitstellen en vooruitschuiven van oplossingen voor urgente doelstellingen, met name op het gebied van klimaat, biodiversiteit en waterkwaliteit, onbespreekbaar. Daarbij is opgemerkt dat jaartallen niet heilig zijn, als er zicht is op oplossingen die binnen een redelijke termijn wel realiseerbaar zijn.

Vraag 5: Wat wilt u verder met mij bespreken?

Volt wil zich profileren als een partij van het zoeken naar inhoudelijke verbinding en het werken aan oplossingen. Volt heeft een voorkeur voor een open coalitieakkoord op hoofdlijnen.

Het werken aan een open bestuurscultuur waarbij maatschappelijke participatie mogelijk is en waarbij sterke democratische waarden worden nagestreefd is voor Volt belangrijk. Dit geldt zowel voor binnen als buiten de coalitie.

Verkennd gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Zaterdag 25 maart 2023

Arnhem, Huis der provincie, Sabelspoort

Deelnemers

- Peter Drenth (CDA)
- Daisy Vliegenthart-Goedhart (CDA)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (griffie)

Vraag 1: Hoe duidt u de verkiezingsuitslag en heeft uw partij in het licht daarvan de ambitie om onderdeel van een coalitie te worden?

Het CDA constateert landelijk een ruim verlies. In Gelderland is dat verlies beperkter gebleven, wat als een vorm van waardering wordt gezien. Het CDA is van mening dat de uitslag voor een deel te verklaren is door een algemeen ongenoegen over de werkwijze en het beleid van de Haagse politiek.

Het CDA benoemt dat de BBB als nieuwe fractie groot is binnen gekomen en dat daaruit onder andere kan worden opgemaakt dat de verbinding met de samenleving aandacht behoeft. Het CDA geeft de BBB volledige ruimte om het initiatief te nemen en benoemt het belang van een zorgvuldig proces. Volgens het CDA betekent formeren en besturen ook dat er uiteindelijk compromissen gesloten moeten worden.

Het CDA is bereid verantwoordelijkheid te nemen in een eventuele coalitie.

Vraag 2: Wat zijn uw (eventuele) voorkeurspartners en/of welke coalitie heeft uw voorkeur?

Het CDA ziet een blok van BBB, VVD en het CDA als een basis om te komen tot een coalitie. Om dit blok aan te vullen tot een stabiele meerderheid ziet het CDA meerdere mogelijkheden.

Het CDA spreekt een voorkeur uit voor een coalitie die niet alleen gestoeld is op een meerderheid in Provinciale Staten, maar waarvoor er voor elke Gelderlander iets herkenbaars in zit. Het CDA heeft goed samengewerkt met de partijen binnen de coalitie, maar sluit ook geen anderen uit zoals bijvoorbeeld de SP.

Op basis van grote verschillen in ideologie ziet het CDA een samenwerking met de PVV niet zitten en op basis van de standpunten van de landelijke partij en partijleider die met Forum voor Democratie niet.

Als laatste geeft het CDA aan het spannend te vinden om met een hele nieuwe partij in zee te gaan en dat daarom 2 nieuwe partijen in een coalitie iets te veel van het goede is.

Vraag 3: Welke beleidsthema's zijn voor u het belangrijkste en wat wilt u ten aanzien van deze onderwerpen bereiken?

Het CDA vindt het van belang om de leefbaarheid in Gelderland te vergroten, bijvoorbeeld door dorpdeals en wijkdeals en daar in de cultuurbeleid, woningbouwopgave en het openbaar vervoer rekening mee te houden. Ook de veren zijn in dit kader van belang.

Verder wil het CDA dat nu daadwerkelijk in het verkeersbeleid niet alleen meer naar doorstroming wordt gekeken maar dat verkeerveiligheid voor alle weggebruikers essentieel is.

Het CDA geeft aan het van belang te vinden dat er zorgvuldig wordt gekeken naar eventuele wijzigingen in bestaand Gelders beleid en geeft aan terughoudend te willen bij het aanbrengen van fundamentele koerswijzigingen. Bijvoorbeeld op het gebied van de werkwijze bij de Gelderse Maatregelen Stikstof waarbij met verschillende sectoren goed wordt samengewerkt.

Op het gebied van de energietransitie erkent het CDA de noodzaak en is het belangrijk om de waarden draagvlak, betaalbaarheid en haalbaarheid centraal te zetten.

Op het gebied van provinciale financiën spreekt het CDA een voorkeur uit voor het uitnemen van een deel van het stamkapitaal om manoeuvreerruimte voor de nieuwe coalitie te creëren. Het CDA is van mening dat niet alle investeringen uit het stamkapitaal revolverend kunnen zijn. Voor het CDA is het van belang om een dienstbare provincie te zijn en dat onder andere participatie op een andere manier ingevuld zou moeten worden om iedereen in staat te stellen mee te doen. Daarnaast hecht het CDA aan de uitkomsten van het eerste Gelderse burgerberaad.

Vraag 4: Wat zijn inhoudelijke breekpunten voor uw partij?

Voor het CDA is inhoudelijk niets onbespreekbaar, maar hecht wel aan de wettelijke kaders en regelgeving in dit verband. Voor het CDA is het van belang dat gemaakte afspraken met partners, bijvoorbeeld op het gebied van het klimaatakkoord, niet volledig genegeerd worden, maar ziet mogelijkheden om bij de nadere invulling (bij) te sturen.

Vraag 5: Wat wilt u verder met mij bespreken?

Het CDA ziet dat de verbinding tussen de provincie en de samenleving aandacht behoeft en vindt dat de provincie daar een grotere rol in zou moeten pakken.

Verkennd gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Maandag 27 maart-2023

Arnhem, Huis der provincie, Sabelspoort

Deelnemers

- Lester van der Pluijm (PvdD)
- Danielle van de Weerd (PvdD)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (griffie)

Vraag 1: Hoe duidt u de verkiezingsuitslag en heeft uw partij in het licht daarvan de ambitie om onderdeel van een coalitie te worden?

De Partij voor de Dieren ziet de duidelijke winst voor de BBB als een proteststem tegengemaakte fouten in de landelijke politiek. Het is een afrekening met het compromisme dat ertoe heeft geleid dat geen duidelijke keuzes zijn gemaakt. De groeiende steun voor de Partij voor de Dieren en de opkomst van een partij als VOLT laten zien dat er ook een krachtig tegengeluid is om te komen tot vernieuwing en dat is wat de Partij voor de Dieren betreft hard nodig in Gelderland.

De Partij voor de Dieren geeft aan het van belang te vinden de polarisatie en de kloof tussen coalitie en oppositie te willen verkleinen.

Vraag 2: Wat zijn uw (eventuele) voorkeurspartners en/of welke coalitie heeft uw voorkeur?

De Partij voor de Dieren geeft aan beleid en partners op inhoud te beoordelen en constructief te zoeken naar overeenkomsten in plaats van naar verschillen.

De Partij voor de Dieren vindt het van belang dat er in de breedte gekeken gaat worden om alle geluiden uit Provinciale Staten een plek te geven. Dat kan volgens de Partij voor de Dieren met een open coalitieakkoord op hoofdlijnen, maar ook bijvoorbeeld met een extraparlamenteair college, minderheidscollege of met een statenakkoord. De Partij voor de Dieren vindt het belangrijk dat deze scenario's in zicht blijven.

De Partij voor de Dieren hecht aan een stabiel college om de opgaven de komende 4 jaar aan te kunnen pakken.

Vraag 3: Welke beleidsthema's zijn voor u het belangrijkste en wat wilt u ten aanzien van deze onderwerpen bereiken?

Voor de Partij voor de Dieren is het van belang dat de huidige problemen worden aangepakt en niet vooruit worden geschoven. Daarvoor is systeemverandering nodig. Om Gelderland leefbaar te houden is het van belang om de onderwerpen op het gebied van onder andere dier en natuur prominenter op de agenda te zetten.

De Partij voor de Dieren ziet dat op het gebied van onder andere OV, inclusie, Lelystad Airport en het terugdraaien van bezuinigingen op cultuur en natuur - in grote mate - statenbrede steun is te vinden en vindt het van belang dat op deze onderwerpen wordt gezocht naar verbinding tussen de fracties.

De Partij voor de Dieren vindt het essentieel dat de provincie binnen de staatsrechtelijke kaders blijft handelen en Europese regelgeving blijft respecteren, bijvoorbeeld op het gebied van natuurbescherming.

Op het gebied van landbouw en veeteelt vindt de Partij voor de Dieren het van belang dat wordt toegewerkt naar meer plantaardige landbouw en een forse krimp van de veestapel.

Ten aanzien van het gebruik van stikstofuitstoot-rechten vindt de Partij voor de Dieren het van belang dat gereduceerde stikstofreductie eerst ten goede moet komen aan de natuur, voordat dit

ingezet wordt voor bijvoorbeeld de bouw van woningen. Voor zaken als het aanleggen van nieuwe infrastructuur is simpelweg geen ruimte.

De Partij voor de Dieren geeft aan het van belang te vinden dat er - ten aanzien van de woningbouwopgave - zoveel mogelijk binnen bestaande bebouwde gebieden en op beperkte schaal op vrijkomende landbouwgronden wordt gezocht naar mogelijkheden.

Op het gebied van de klimaatopgave geeft de Partij voor de Dieren aan dat de provincie regie zou moeten voeren, bijvoorbeeld ten aanzien van het doel om te komen tot een klimaatneutrale en circulaire provincie en ten aanzien van de rol van piekbelasters in die opgave.

De Partij voor de Dieren geeft aan dat inzetten op traditionele kernenergie en biomassa geen duurzame oplossingen voor Gelderland zijn.

De Partij voor de Dieren vindt dat de ontheffingen voor jacht op bepaalde soorten moeten worden heroverwogen en dat er gehandhaafd moet worden op bestaande wet- en regelgeving.

Ten aanzien van de provinciale financiën is de Partij voor de Dieren van mening dat er keuzes gemaakt moeten worden om bijvoorbeeld het openbaar vervoer in stand te kunnen houden. Een optie zou volgens de Partij voor de Dieren zijn om de frequentie van het onderhoud van wegen enigszins af te schalen en te stoppen met het aanleggen van nieuwe infrastructuur.

Vraag 4: Wat zijn inhoudelijke breekpunten voor uw partij?

De Partij voor de Dieren geeft aan bereid te zijn verantwoordelijkheid te nemen en mee te besturen als de andere fracties daar klaar voor zijn.

Voor de Partij voor de Dieren is het van belang dat een eventueel coalitieakkoord niet dichtgetimmerd wordt en dat het voldoende inhoudelijk aansluit op het partijprogramma, bijvoorbeeld op het gebied van het reduceren van de veestapel, het verbeteren van de waterkwaliteit en voortgang in de energietransitie.

Vraag 5: Wat wilt u verder met mij bespreken?

De Partij voor de Dieren vindt het van belang dat burgerparticipatie met meer feitelijke invloed op het beleidsproces een plek krijgt in de aankomende bestuursperiode. Verder zullen er keuzes moeten worden gemaakt: niet alles kan meer.

Het is voor de Partij voor de Dieren van belang dat er binnen de Staten naar verbinding wordt gezocht en dat er constructief op inhoud wordt samengewerkt. De Partij voor de Dieren pleit daarom voor een open akkoord en een verkleining van het gat tussen coalitie en oppositie.

Verkennd gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Maandag 27 maart 2023

Arnhem, Huis der provincie, Sabelspoort

Deelnemers

- Dirk Vreugdenhil (ChristenUnie)
- Freek Rebel (ChristenUnie)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (griffie)

Vraag 1: Hoe duidt u de verkiezingsuitslag en heeft uw partij in het licht daarvan de ambitie om onderdeel van een coalitie te worden?

De ChristenUnie duidt de verkiezingsuitslag als bijzonder in meerdere opzichten. Daarbij mag de grote winst van de BBB volgens de ChristenUnie niet onbeantwoord blijven. Daarnaast ziet de ChristenUnie een verbreding en ‘verplating’ van het politieke landschap, dat te zien is aan het grote aantal fracties in de Staten. Fracties zullen zich volgens de ChristenUnie moeten inzetten om de verbinding met de kiezers te herontdekken en te versterken. Voor de ChristenUnie is verbinding de komende bestuursperiode van belang om de opgaven waar Gelderland voor staat te kunnen realiseren.

De ChristenUnie ziet dat zij een vierde zetel is kwijtgeraakt, maar is gezien de context niet ontevreden met de uitslag. De ChristenUnie zal zich in het licht van een te vormen coalitie bescheiden opstellen. Als er een beroep wordt gedaan op de ChristenUnie als coalitiepartner, staat de ChristenUnie daar voor open en zal het nemen van verantwoordelijkheid op inhoudelijke gronden worden gewogen.

Vraag 2: Wat zijn uw (eventuele) voorkeurspartners en/of welke coalitie heeft uw voorkeur?

Voor de ChristenUnie is het belangrijk dat een nieuwe coalitie voldoende inhoudelijke basis heeft om oplossingen te vinden voor de grote vraagstukken waar de provincie voor staat. Daarnaast is het voor de ChristenUnie van belang dat de coalitie een voldoende afspiegeling is van de politieke stromingen in de Staten en dat er voldoende draagvlak is in de Staten (ruime meerderheid). De BBB is de grote winnaar van de verkiezingen en de ChristenUnie vindt het logisch dat de BBB een rol gaat spelen bij een nieuw te vormen coalitie om recht te doen aan de verkiezingsuitslag. De ChristenUnie geeft aan dat een coalitieakkoord op inhoud tot stand zou moeten komen en dat de ChristenUnie een verbindende en constructieve partner kan zijn.

Vraag 3: Welke beleidsthema's zijn voor u het belangrijkste en wat wilt u ten aanzien van deze onderwerpen bereiken?

Voor de ChristenUnie is het doorontwikkelen van het leefbaarheidsbeleid een belangrijk uitgangspunt. Bijvoorbeeld door het sluiten van dorpendeals en het op peil houden van de bereikbaarheid en de voorzieningen op zowel het platteland als in de steden. De ChristenUnie ziet de leefbaarheidsopgave als koepel voor al het andere dat de provincie doet en benoemd dat de gemeenschappen daarin belangrijk zijn.

De ChristenUnie vindt het van belang dat de ongecontroleerde handel in stikstof-uitstootrechten wordt beëindigd in relatie tot het goed kunnen voeren van maatwerkgesprekken in de regio. Op het gebied van landbouw vindt de ChristenUnie dat de legalisatie van de PAS-melders prioriteit moet hebben. Ook moet worden ingezet op agrarisch natuurbeheer en regionale voedselverbindingen.

De ChristenUnie vindt het van belang dat op het gebied van natuur en klimaat voortgang wordt geboekt, bijvoorbeeld op het gebied van biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Op het gebied van weerbaarheid van de overheid en de samenleving vindt de ChristenUnie het van belang dat ondermijning en criminaliteit wordt aangepakt.

Voor de ChristenUnie is een gezonde financiële huishouding en een sluitende begroting van belang.

De ChristenUnie vindt het van belang dat Gelderland goed bereikbaar blijft met het openbaar vervoer. Daarvoor moet onder andere gekeken worden naar een creatieve oplossingen en moet gewerkt worden aan nieuwe visie op (slimme) mobiliteit.

Vraag 4: Wat zijn inhoudelijke breekpunten voor uw partij?

Voor de ChristenUnie is het belangrijk dat er geen onhaalbare doelen worden opgenomen in een coalitieakkoord, beleid moet voorzien zijn van een deugdelijke juridische en financiële basis en uitvoerbaar zijn.

Het is voor de ChristenUnie onbespreekbaar dat programma's als Gelderse Maatregelen Stikstof (GMS) en de voortgang op de energietransitie volledig worden stopgezet.

De ChristenUnie vindt dat provinciale bijdragen aan topsportevenementen kritisch moeten worden bekeken op effectiviteit.

Vraag 5: Wat wilt u verder met mij bespreken?

De ChristenUnie geeft een voorkeur aan voor een coalitieakkoord op hoofdlijnen en geeft aan het van belang te vinden dat inwoners aan de voorkant en aan de achterkant van beleid worden betrokken.

Verkennd gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Maandag 27 maart-2023

Arnhem, Huis der provincie, Sabelspoort

Deelnemers

- Klaas Ruitenberg (SGP)
- Gerrit Aversch (SGP)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (plv. griffier)

Vraag 1: Hoe duidt u de verkiezingsuitslag en heeft uw partij in het licht daarvan de ambitie om onderdeel van een coalitie te worden?

De SGP ziet de BBB als grote winnaar van de verkiezingen en plaatst dat onder andere in het licht van ontevredenheid over gevoerd beleid in Den Haag. De kloof tussen de randstad en het regionale is volgens de SGP zichtbaar geworden met deze verkiezingsuitslag.

De SGP geeft aan tevreden te zijn met het zetelbehoud en constateert dat de SGP in absolute zin meer stemmen heeft gekregen ten opzichte van 4 jaar geleden.

De SGP geeft aan verantwoordelijkheid te willen nemen in een coalitie en geeft aan zich de afgelopen periode ook onderdeel te hebben gevoeld van de coalitie. De SGP constateert dat er op basis van de inhoud en de verkiezingsprogramma's veel overeenkomsten zijn tussen de SGP en de BBB.

Vraag 2: Wat zijn uw (eventuele) voorkeurspartners en/of welke coalitie heeft uw voorkeur?

De SGP heeft de voorkeur om vanuit een basis van BBB, VVD, CDA aangevuld met de SGP te bouwen aan een stabiele meerderheidscoalitie. In aanvulling daarop ziet de SGP mogelijkheden bij de ChristenUnie, de PvdA en JA21 om tot deze meerderheidscoalitie te komen.

Vraag 3: Welke beleidsthema's zijn voor u het belangrijkste en wat wilt u ten aanzien van deze onderwerpen bereiken?

Voor de SGP heeft het maken van goede ruimtelijke afwegingen in het kader van de ruimtelijke puzzel van Gelderland prioriteit. De SGP ziet in deze opgave onder andere de opgaven in het kader van leefbaarheid, stikstof, landbouw en woningbouw terug.

De SGP geeft aan het van belang te vinden om continuïteit in het programma Gelderse Maatregelen Stikstof te houden. Dit vanwege de Gelderse aanpak waarbij met alle sectoren in gesprek wordt gegaan en gezamenlijk wordt gezocht naar passende oplossingen.

De SGP geeft aan op het gebied van energietransitie in te zetten op een robuust elektriciteitsnet en terughoudend te willen zijn bij de aanleg van grootschalige wind- en zonneparken.

Voor de SGP is het van belang in te zetten op bereikbaarheid door het openbaar vervoer in buitengebied met passende oplossingen overeind te houden en in te zetten op onderhoud van het wegennet.

De SGP vindt het van belang om in te zetten op Gelderse voedselvoorziening en streeft naar minder afhankelijkheid in de toekomst.

Ten aanzien van de provinciale financiën wil de SPG het stamkapitaal behouden en zoveel mogelijk revoluerend inzetten. Incidentele uitnames bij calamiteiten zijn voor de SGP bespreekbaar.

Vraag 4: Wat zijn inhoudelijke breekpunten voor uw partij?

De SGP geeft aan de eerder genoemde beleidsthema's belangrijk te vinden in eventuele coalitieonderhandelingen.

Verkenkend gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Donderdag 30 maart 2023

Arnhem, Huis der Provincie, Sabelspoort

Deelnemers

- Rik Loeters (BBB)
- Ans Mol (BBB)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (griffie)

Inleiding

Op donderdag 30 maart heeft een aanvullend verduidelijkend gesprek met de onderhandelaars van de fractie van de BBB plaatsgevonden. Dit om enkele eerder gedane uitspraken met meer diepgang te kunnen duiden.

De verkenner, de heer Van Noort, heet de vertegenwoordigers van de fractie van de BBB welkom bij het verduidelijkende overleg en benoemt in algemene zin enkele bevindingen uit de gevoerde gesprekken met de fracties. Hierbij gaat het om de algemeen uitgesproken wens van de Statenfracties ten aanzien van een stabiel meerderheidscollege dat een afspiegeling is van de verschillende politieke stromingen binnen de Staten en de veelgenoemde basis van de BBB, de VVD en het CDA. Aanvullend vraagt de heer Van Noort de vertegenwoordigers van de BBB om haar visie op deze basis van BBB, VVD en CDA.

De BBB benoemt dat op basis van de inhoud de fracties van de SGP, JA21, de VVD en het CDA worden gezien als voorkeurspartners om te zoeken naar mogelijkheden voor een stabiele meerderheidscoalitie.

De BBB geeft aan dat wanneer vanuit de grootte en de stabiliteit van een 'basis' wordt geredeneerd – met daarbij het bredere sentiment binnen de Statenfracties - de VVD en het CDA als de eerste en meest logische voorkeurspartners kunnen worden beschouwd om te komen tot de meest kansrijke coalitiemogelijkheden. De BBB onderschrijft daarmee de voorkeur en het standpunt om vanuit een basis van BBB, VVD en CDA te zoeken naar samenwerkingsmogelijkheden om te komen tot een stabiel meerderheidscollege dat recht doet aan de verkiezingsuitslag. De BBB ziet mogelijke steun vanuit de fracties van de SGP en JA21 daarbij als kansrijke opties om nader te onderzoeken.

De heer Van Noort dankt de BBB voor de gegeven duidelijkheid over haar standpunt.

Verkenkend gesprek na Provinciale Staten verkiezingen 2023-2027

Zaterdag 1 april 2023

Otterlo, Hotel De Sterrenberg

Deelnemers

- Peter Kerris (PvdA)
- Fokko Spoelstra (PvdA)
- Gert Jan van Noort (verkenner)
- Daan Wender (griffie)

Inleiding

Op zaterdag 1 april 2023 heeft een aanvullend verduidelijkend gesprek met de onderhandelaars van de fractie van de PvdA plaatsgevonden. Dit om enkele eerder gedane uitspraken met meer diepgang te kunnen duiden.

De verkenner, de heer Van Noort, heet de vertegenwoordigers van de fractie van de PvdA welkom bij het verduidelijkende overleg en benoemt in algemene zin enkele bevindingen uit de gevoerde gesprekken met de fracties. Hierbij gaat het om de algemene uitgesproken wens van de Statenfracties ten aanzien van een stabiel meerderheidscollege dat een afspiegeling is van de verschillende politieke stromingen binnen de Staten en de veelgenoemde basis van de BBB, de VVD en het CDA. Aanvullend vraagt de heer Van Noort naar de bereidheid van de PvdA om bestuursverantwoordelijkheid te nemen aanvullend op deze basis.

De PvdA herhaalt de eigen analyse van de drie min of meer gelijke blokken in de Staten, de conservatieven, de progressieven en de ongehoorden en onderschrijft het belang van evenredige vertegenwoordiging van de drie blokken in een te vormen college. De PvdA geeft aan bestuursverantwoordelijkheid te willen nemen vanuit het progressieve blok, maar geeft daarbij eveneens aan dat met alleen deelname van de PvdA daarmee geen evenredige vertegenwoordiging wordt gerealiseerd vanuit het progressieve blok. De PvdA geeft aan geen comfort te hebben bij deelname aan de coalitie zonder deze evenredige vertegenwoordiging en benoemt daarbij dat GroenLinks als een natuurlijke samenwerkingspartner wordt gezien.

De heer van Noort benoemt dat om een stabiele meerderheidscoalitie te krijgen in de Staten deelname vanuit beide partijen PvdA en GroenLinks niet noodzakelijk is en dat er wellicht meer kansrijke coalitiemogelijkheden zijn. Dit gezien de andere deelnemende partijen en de mogelijke coalitiewensen en samenwerkingsvoorkeuren die daar leven. De verkenner vraagt of het denkbaar is dat de PvdA wordt uitgenodigd voor de onderhandelingsgesprekken zonder dat daar GroenLinks bij betrokken wordt.

De PvdA geeft aan het in deze fase ondenkbaar te vinden dat de PvdA wordt uitgenodigd voor onderhandelingsgesprekken zonder dat GroenLinks daarbij betrokken wordt. Dat doet in de ogen van de PvdA geen recht aan de verkiezingsuitslag, de afspiegeling in de Staten en aan de rol van de provincie als middenbestuur in partnerschap met de Gelderse gemeenten. De PvdA geeft aan dat de partijprogramma's van PvdA en GroenLinks slechts op onderdelen van elkaar verschillen en geeft aan dat voor potentiële coalitiepartners onderhandelen met twee partijen die in standpunten overeenkomen eenvoudiger is dan onderhandelen met de

PvdA en een conservatievere partij die in programma verschilt. Tevens hebben PvdA en GroenLinks de afgelopen vier jaar beiden bestuursverantwoordelijkheid gedragen en kunnen met de aanwezige bestuurlijke ervaring nieuwe coalitiepartijen helpen snel resultaten te boeken. De PvdA dringt erop aan dat eventuele blokkades eerst op inhoud worden besproken met de fracties die deel zouden kunnen uitmaken van een eventuele coalitie. De PvdA doet de verkenner de suggestie om, voordat hij met zijn eindrapport komt, een gesprek tussen BBB en andere partijen, die geen voorkeur voor GroenLinks hebben, met GroenLinks te arrangeren om mogelijke blokkades voor onderhandelingsgesprekken te bespreken. De PvdA biedt aan daarin een bemiddelende rol te willen vervullen.

De heer Van Noort dankt de PvdA voor de gegeven duidelijkheid over haar standpunten.